

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie protestu wyborczego E. W.

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora Generalnego

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 24 czerwca 2025 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 15 czerwca 2025 r. (data nadania pisma) E. W. (dalej jako: „Skarżąca”) wniosła protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, żądając stwierdzenia naruszeń przepisów Kodeksu wyborczego w zakresie organizacji i przebiegu głosowania w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w J. oraz żądając uwzględnienia protestu w toku badania ważności wyborów Prezydenta RP przeprowadzonych w dniu 1 czerwca 2025 r.

Uzasadniając powyższe stanowisko Skarżąca podniosła, iż w dniu 1 czerwca 2025 r. pełniła funkcję męża zaufania w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w J.. W czasie pełnionej funkcji dostrzegła nieprawidłowości, które w ocenie Skarżącej

świadczyły o naruszeniu przepisów Kodeksu wyborczego (k.wyb.) i mogły mieć wpływ na wynik głosowania. W dalszej części Skarżąca wyjaśniła, iż chodziło o: (a) brak nadzoru nad urną wyborczą, polegające na niewyznaczeniu „strażnika urny”, i poprzestaniu na jej obserwacji ze strony członków obwodowej komisji wyborczej; (b) naruszenie tajności głosowania polegające na dopuszczeniu do sytuacji, gdy za przesłonami przebywały jednocześnie 2, 3 a nawet 4 osoby; (c) brak instruktarzy dla wyborców oraz wrzucenia wielu kart przez jedną osobę, polegające na braku poinstruowania wyborców o obowiązku samodzielnego głosowania (samodzielnego wrzucenia karty do głosowania) czy o potrzebie składania kart wyborczych; (d) niedostosowanie lokalu do wymogów tajności głosowania, wyrażające się w tym, że dystans między stanowiskami do głosowania był zbyt mały, przez co głosujący mogli łatwo zobaczyć jak głosują inne osoby, ponadto na możliwości zajrzenia za przesłonę w trakcie przechodzenia po lokalu wyborczym; (e) brak reakcji członków obwodowej komisji wyborczej na przekazywanie kart wyborczym dzieciom, co zostało przez Skarżącą zasygnalizowane.

Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie protestu Skarżącej bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa Kodeks wyborczy.

Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

W art. 82 § 1 k.wyb. wskazano, że przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: (pkt 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub (pkt 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Stosownie do art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Skarżąca w zarzutach przedstawionych w proteście krytykuje głównie błędne rozwiązania techniczne oraz niedostateczną w jej ocenie dbałość członków wskazanej obwodowej komisji wyborczej o ścisłe przestrzeganie procedur, które w jej ocenie mogły mieć negatywny wpływ na przebieg wyborów. Skarżąca nie precyzuje jednak, jaki konkretnie przestępstwo miało być jej zdaniem popełnione lub do naruszenia jakich przepisów doszło a tym bardziej nie wskazuje, w jaki sposób przełożyło się to na wynik głosowania. Nie wskazuje również żadnych dowodów na poparcie swych twierdzeń.

W świetle powyższego protest Skarżącej nie mieści się w zakresie wyznaczonym przez art. 82 § 1 k.wyb. Ponadto nie czyni on zadość obowiązkowi wskazania dowodów wynikającemu z art. 321 § 3 k.wyb.

Mając to na uwadze, na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb., Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[J.M.]

[a.ł]